

2011.gada 11.maijā

Projektam „Latvijas Leģendu Mājas karte” jau pieteiktas 200 leģendāras vietas Latvijas novados

Sociālajam projektam „Latvijas Leģendu Mājas karte” pirmo nedēļu laikā Latvijas iedzīvotāji pievienojuši jau teju 200 dažādas *Leģendas* no visiem Latvijas novadiem – Latgales, Kurzemes, Vidzemes, Zemgales un Rīgas reģiona.

Kopumā līdz šim lielākā atsaucība saņemta no Latgales reģiona - gan iedzīvotāji, gan novadu un pilsētu pašvaldības, gan tūrisma informācijas centri kopumā pieteikuši visvairāk no interaktīvajai kartei šobrīd pievienotajiem objektiem, kas aplūkojami īpaši izveidotā mājas lapā www.latvijaslegendas.lv.

Projekta „Latvijas Leģendu Mājas karte” iniciatori norāda, ka saņemtā atsaucība ir necerēti liela. Turklat interaktīvajā kartē īpašajā mājas lapā www.latvijaslegendas.lv pievienoti 200 dažādi objekti, taču nereti par vienu un to pašu objektu saņemti vairāki pieteikumi – par tiem informācija attiecīgi atrodama komentāru sadaļā pie konkrētā objekta.

Pievienoto objektu TOPs Latvijas reģionos:

Projekta autori ir apkopojuši tos objektus katrā reģionā, par kuriem saņemti visvairāk pieteikumi vai atsauksmes:

Latgales reģions: <http://latvijaslegendas.lv/vieta/Latgale>

1. Aglonas bazilika
2. Skulptūru dārzs
3. Jāņa Raiņa māja Berķenelē

Zemgales reģions: <http://latvijaslegendas.lv/vieta/Zemgale>

1. Tērvetes dabas parks
2. Zebrus ezers
3. Piemineklis "Brīvība - tautas dzīvība"

Kurzemes reģons: <http://latvijaslegendas.lv/vieta/Kurzeme>

1. Leļļu dārzs
2. Vēja ģeneratoru parks
3. Latvijā lielākās bungas

Vidzemes reģons: <http://latvijaslegendas.lv/vieta/Vidzeme>

1. Gaizinkalns
2. Cesvaines pils
3. Stāmerienas pils

Rīgas reģons: <http://latvijaslegendas.lv/vieta/R%C4%ABga>

1. Ragaciems
2. Zinātņu akadēmijas skatu laukums
3. Lībiešu upuralas pie Svētupes

Interaktīvās *Latvijas Leģendu* kartes tapšanā aicināts piedalīties ikviens iedzīvotājs

Projekta iniciatori atgādina, ka interaktīvās „Latvijas Leģendu Mājas kartes” tapšanā ir aicināts piedalīties ikviens iedzīvotājs, līdz 31.maijam pievienojot savas leģendas www.latvijaslegendas.lv. Pēc tam tiks publicēta karte ar interesantākajām vietām. Tāpēc aicinām iedzīvotājus būt aktīviem un izmantot iespējas popularizēt savu novadu!

„Latvijas Leģendu Mājas karte” top pateicoties īsta krējuma saldējumu sērijas Latvijas Leģendas saldējumiem „Mājas” ar dzērveņu - rupjmaizes kārtojuma, āboltūkas – kanēļa un konfektes „Gotiņa” garšām, kuru receptūrā ķemtas vērā latviešu iecienītās garšas un tradīcijas.

Rīgas reģions

No Rīgas reģiona uz doto brīdi saņemtas kopumā 15 leģendas. Savukārt visvairāk pieteikumu vai atsauksmu saņemtas par šādiem trīs objektiem: Ragaciems, Zinātņu akadēmijas skatu laukums un Lībiešu upuralas pie Svētupes.

Ragaciems pie Baltijas jūras / Lāsma Ģibete / Rīga,
Engures novads

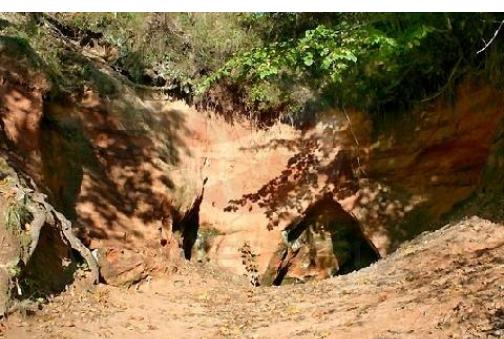
Šī pludmale ir viena no vietām, kur 1981. gadā uzņēma Rīgas kinostudijas mākslas filmu "Ilgais ceļš kāpās".

Zinātņu akadēmijas skatu laukums / Iesaka Normunds Rutulis / Rīga, Rīgas pilsēta

„Tā kā esmu Rīgas puika, mana bērnība saistīta ar pilsētas bruģi. Rīgā domās apstājos pie Zinātņu akadēmija skatu laukuma, par kura pieejamību ikvienam interesentam daudzi nemaz nezina. Lai gan daži stāvi jāsojo kājām, jo lifts augstāk neved, tas ir tā vērts!

Brīnišķīgs skats paveras uz visām debess pusēm. Pietiekami platā platforma un pamatīgais drošības valnis ļauj justies droši pat 17. stāvā. Leģendāra šī vieta izrādās ar to, ka pirms „Staļina dzimšanas dienas tortes” būvniecības tajā vietā atradās kapi, un vēlāk arī krievu bazārs koka ēku veidā, kas bijis izcils arhitektūras paraugs 19. gadsimta pirmajā pusē.”

Lībiešu upuralas pie Svētupes / Iveta Ozola - Ozoliņa /Rīga,
Salacgrīvas novads

Cilvēkus aizvien vilinājis nezināmais, mistiskais. Varbūt tās ir mūsu senču – pagānu saknes? Lībiešu upuralas pie Svētupes ir bijušā Metsepoles novada lībiešu nozīmīgākā kulta vieta, par ko liecina arheoloģiskajos izrakumos atrastās 628 monētas un senlietas.

Alu sienās iegravētas senās maģijas zīmes un visvecākais datētais ieraksts Latvijā – 1664. Lībiešu upuralu kompleksā atrodas viena no visgarākajām alām Latvijā vidus devona smilšakmeņos.

Kurzemes reģions

No Kurzemes reģiona uz doto brīdi saņemtas kopumā 48 leģendas. Savukārt visvairāk pieteikumu vai atsauksmju saņemtas par šādiem trīs objektiem: Leļļu dārzs, Vēja ģeneratoru parks un Latvijā lielākās bungas.

Leļļu dārzs / Marta Bumbiera / Kurzeme, Talsu novads

Netālu no Vīnakalna, nelielā laukumiņā Rīgas ielas malā, aplūkojama salmu leļļu kolekcija – Leļļu dārzs. Aptuveni 200

dažādi ģerbtas, dažāda lieluma lelles piesaista garāmgājēju un garāmbraucēju uzmanību un tie piestāj, lai apskatītu šo kolekciju tuvāk un izvaicātu kolekcijas īpašnieci par šīs idejas un kolekcijas rašanās vēsturi un uzdotu citus interesējošos jautājumus. Šeit sastopami gan dziedātāji, gan Jāņu bērni, gan policisti, gan daudz dažādu citu profesijas pārstāvji.

Vēja ģeneratoru parks / Evita Valtere / Kurzeme, Grobiņas novads

Pilsētā, kurā piedzimst vējš... Tieši tādēļ Liepājā ir viens no lielākajiem vēja parkiem Baltijā.

Parks atrodas Grobiņā. Tas izveidots no 33 vēja ģeneratoriem, ar jaudu 600kW. Vienu brīd lielākais vēja ģeneratoru parks Baltijā, kurš tika izveidots 2002. gada novembrī. Katra ģeneratora kopējais augstums ir 77 metri. Apakšstacijas "Grobiņa" tuvumā uzstādītie vēja ģeneratori katrs darbojas ar jaudu 600 kW, viena ģeneratora augstums ir 77 metri. "Vēja parka" jauda, ja vēja ātrums sasniedz 13 metrus sekundē, ir 19,8 megavati. Apmeklētājiem liek izjust dažādas emocijas

citiem tas izraisa bailes, citiem adrenalīnu.

Latvijā lielākās bungas / Evita Valtere / Kurzeme, Liepājas pilsēta

Latvijā lielākās bungas - viens no Liepājas vides dizaina objektiem, kas atgādina, ka Liepāja ir Latvijas mūzikas galvaspilsēta.

Latgales reģions

No Latgales reģiona uz doto brīdi sanemtas kopumā 86 leģendas. Savukārt visvairāk pieteikumu vai atsauksmu saņemtas par šādiem trīs objektiem: Aglonas bazilika, Skulptūru dārzs un Jāņa Raiņa māja Berķenelē.

Aglonas bazilika/ Reinis Tamanis/ Latgale, Aglonas novads

Šī ir svētvieta, kurp dodas tūkstošiem cilvēku. Tas ir ticības dotais miers un cerība par sapņu piepildīšanos.

Pirma baznīcu dominikāni jeb "baltie tēvi" uzcēla no koka 1700. gadā reizē ar klosteri. Baznīcā mūki novietoja sev līdzī no Viļņas atvesto Dievmātes svētgleznu, kuras priekšā lūdzās paši un aicināja to darīt visus ticīgos. Izdziedināšanu dēļ sākās pirmie svētcelojumi uz Aglonu.

1768. gadā baltie tēvi uzsāka mūra baznīcas un klostera būvēšanu baroka stilā, ko pabeidza un iesvētīja 1780. gadā. Tā kā cariskā Krievija aizliedza klosterī uzņemt jaunus kandidātus, 19. gadsimta beigās nomira pēdējais no baltajiem tēviem, un Aglonu sāka apkalpot parastie diecēzes priesteri. 1920. gadā Aglonā tika konsekrēts pirmsais latviešu izcelsmes bīskaps A. Springovičs, kurš Aglonas baznīcu izvēlējās par atjaunotās Rīgas bīskapijas katedrāli. Tūlīt klosterī tika atvērts Garīgais Seminārs, pēc gada Aglonas katoļu ģimnāzija. Svētceļnieku pulki vēl vairāk pieauga un Aglonu sāka saukt par Latvijas katoļu centru. 1980. gadā pāvests piešķīra Aglonas baznīcai "basilica minoris" – "mazās bazilikas" titulu, bet 1993. gadā Aglonā kā svētceļnieks ieradās Romas pāvests Jānis Pāvils II.

Skulptūru dārzs / Daugavpils novada TIC / Latgale, Daugavpils pilsēta

Apmeklējot Daugavpili vasarā, noteikti kā viena no vietām ir jāapmeklē skulptūru dārzu. Šeit var smelties mieru un harmoniju, kas veidojas, kad sastopas daba ar tēlniecību. Skulptūru dārzs atrodas starp Sv. Pētera Romas katoļu baznīcu un Mihoelsa ielu. Šeit var skatīt vairāku Latvijas tēlnieku skulptūras, kuras izvietotas starp krāšņajiem ziedu paklājiem, kas piešķir šai vietai īpašas sajūtas. Dārzs lieliski piemērots nesteidzīgai pastaigai.

Jāņa Raiņa māja Berķenelē (Birķineles pusmuiža) /Daugavpils novada TIC / Latgale, Daugavpils novads

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Birķeneļu pusmuiža, kādreizējais baronu Felkerzāmu īpašums, pazīstama pateicoties Raiņa vecākiem - Krišjānim un Dārtai Pliekšāniem, kuri to nomāja no A.Etingena (1872. – 1881). Tieši šeit, kuplu liepu paēnā, Laucesas upītes krastu pakalnos, pagājusi Raiņa bērnība, kuras iespaidi atspoguļoti "Dagdas skiču burtnīcā" apkopotajos dzejoļos. Kopš 1965.g. Birķeneļu pusmuižas dzīvojamajā mājā funkcionē Raiņa muzejs, šeit ir Rainim veltīta ekspozīcija. 20. gs. Patlaban pusmuižas telpās tiek rīkotas lietišķas mākslas, jauno mākslinieku darbu un keramikas izstādes. Te izbūvēta arī konferenču zāle. Šeit piedāvā arī naktsmītnes un telpas konferenču, radošo nometņu un semināru rīkošanai. Saglabājušās pusmuižas saimniecības ēkas.

Vidzemes reģions

No Vidzemes reģiona uz doto brīdi saņemtas kopumā 24 leģendas. Savukārt visvairāk pieteikumu vai atsauksmu saņemtas par šādiem trīs objektiem: Gaiziņkalns, Cesvaines pils un Stāmerienas pils.

Gaiziņkalns / Irīda Ose / Vidzeme, Madonas novads

Mūsu Latvijas lepnums Gaiziņkalns ir augstākais reljefa punkts Latvijā, kas sasniedz 311,5 metru augstumu virs jūras līmeņa. Apaujiet kalnos kāpšanas zābakus un dodieties uz aptuveni 2 kilometrus garo taku, pa kuru uzkāpsiet Latvijas augstākajā kalnā – Gaiziņkalnā, šķērsosiet kalna virsotni gandrīz kilometra garumā un varēsiet vērot gleznainās skatu panorāmas, kuras paveras pār četrām kalna nogāzēm: "Dāmu paradīzi", "Rietumu nogāzlī", "Mazo Golgātu" un "Golgātu". Kalns atrodas dabas parka "Gaiziņkalns"

teritorijā, kas izvietojies Madonas novada Vestienas, Bērzaunes un Aronas pagastu teritorijās. Tas aptver pauguraini ap Talejas ezeru un Viešūra ezeru ar Latvijas augstāko virsotni Gaiziņkalnu vidū. Kāda teika vēsta, ka sen senos laikos Vidzemē dzīvojuši arī kurši un Latgales latvieši, bet ap Gaiziņu bijusi Vidus zeme, no kā tad arī radies vārds Vidzeme.

Dabas parka "Gaiziņkalns" teritorijā atrodas vairāki objekti ar kultūrvēsturisku nozīmi. Tādi ir Tropeļu, Dzīšu un citi senkapi, sīkie ainavas elementi - senas ežas, laukmalas, kraujinās nogāžu pakājē vai nogāžu vidū, veci ceļi, piemēram, Madonas novadam cauri vijas senais ceļš no Kokneses Staburaga uz Raunas Staburagu, ko tautā mēdz dēvēt par "Vidzemes jostu".

Cesvaines pils / Agris Galejs / Vidzeme, Cesvaines novads

Pils celta Ā.G.B.Emīlam fon Vulfam 1890.-97. g. pēc arhitekta H.Grīzebahā projekta

vēlinā Tjūdoru neorenesances stilā un uzskatāma par spožāko šī stila paraugu Latvijā. Tās tēlu veido absolūta kvalitāte celtnes proporcijās un neapmesto laukakmeņu mūrējuma un detaļu izpildījumā, kā arī harmoniska iekļaušanās apkārtējā ainavā. Tā kā pils nav cietusi ne 1905. g. ne 2. pasaules kara laikā tajā saglabājusies sākotnējā neorenesances stila interjeru apdare - kokgriezumiem rotātas kāpnes, ēdamzāles

griestu kasetējums, stuka veidojumi u.c., kas saglabājušies arī pēc 2002. g. ugunsgrēka.

Stāmerienas pils / Ivo Egliens / Vidzeme, Gulbenes novads

Pie Stāmerienas ezera 1765. gadā dibināta Vecgulbenes muižai piederošā Stāmeres

pusmuiža ar dzirnavām un krogu. 1809. gadā tā kļuva par patstāvīgu muižu, kuras pirmais īpašnieks bija barons Johans fon Wolfs.

Mūra pils Stāmerienas muižā celta 1820. gados un vēlāk vairakkārt pārbūvēta, taču 1905. gada revolūcijas laikā Stāmeriena bija nozīmīgs nemiernieku centrs un šo cīņu laikā revolucionāri Stāmerienas pili nodedzināja. Kā vēsta vējrādis pils tornī, tā atjaunota 1908. gadā.

Pils arhitektūrā vērojamas historisma stilu iezīmes. Ap pili ir 28,4 hektārus liels ainavu parks, kasveidots pēc vēdekļveida principa, kurā ainavu perspektīvas iziet no viena kompozīcijas centra. Parkā sastopamas vairākas eksotiskas koku sugas: Eiropas lapegļi, balzama un Sibīrijas baltegle, duglāzija. No rietumiem un ziemeļrietumiem parku ieskauj Stāmerienas ezers, bet dienvidos tam piekļaujas Pogas ezers. Abus šos ezerus savieno kanāls, kas tek cauri parkam.

Zemgales reģions

No Zemgales reģiona uz doto brīdi saņemtas kopumā 15 legendas. Savukārt visvairāk pieteikumu vai atsauksmju saņemtas par šādiem trīs objektiem: Tērvetes dabas parks, Zebrus ezers un piemineklis „Brīvība – tautas dzīvība”.

Tērvetes dabas parks / Indra Kovalčuka / Zemgale, Tērvetes novads

Tērvetes dabas parks ir labākā un draudzīgākā atpūtas vieta ģimenei ar bērniem un tiem, kuri pasaulē prot lūkoties ar bērna acīm, priecāties par dabas un pasakas lielisko saspēli. Iecienītākās parka vietas ir Pasaku mežs, Rotaļu laukums un Rūķišu mežs. Tērvetes dabas parks nozīmē dzirdēt savu bērnu smieklus un sajūsmu vismaz trīs stundu garumā, un kas gan vēl nepieciešams laimei?

Ne vienā vien dabas draugā apbrīnu izraisa unikālais priežu sils, kura majestātisko koku mūža ilgums tuvojas 300 gadiem. Ne tikai Veco priežu parka daļu, bet visu mežu caurvij takas klusām pastaigām. Parkam cauri plūst čalojošā Tērvetes upīte ar vairākiem koka tiltiņiem, kas mudina atpūsties no ikdienas steigas, baudīt nesteidzīgu atpūtu. Tērvetes dabas parkā var sastapt vairāk nekā simts koka skulptūras un veidojumus. Lielākā daļa skulptūru veidotas pēc Latvijā ievērojamas rakstnieces Annas Brigaderes pasaku lugu motīviem.

Katru dienu parkā no maija līdz oktobrim ikvienu mīli sagaida dzīvie pasaku tēli: Rūķišu mežā – Rūķu māmiņa, Pasaku mežā draiskojas Sila raganīņa. Nokļūsti pasaku pasaulē, iekāpjot Pasaku vilcieniņā!

Zebrus ezers / Dobeles novada TIC / Zemgale, Dobeles novads

Zebrus ezers ir pats lielākais un arī skaistākais Dobeles novadā. Geogrāfiski tas atrodas Austrumkuras augstienē, Bikstu pagasta teritorijā. Ezera ūdens virsmas platība ir 412 ha.

Rakstnieks Kārlis Ieviņš to dēvē sauc par teiksmoto ezeru. 1938. gadā izdotais romāns „Pie teiksmotā ezera” ir ne tikai mīlas stāsts, bet arī brīnišķīga poēma par Zebrus ezeru un tā apkārtni. „Apmeklēt Zebras ezeru ir – atgriezties atpakaļ senā pagātnē. Spulgodama šī pagātnē paceļas no ezera sirds un apdveš katru ar senlatvju dzīves burvību” –

jūsmo

rakstnieks.

Ezera pakājē snaudošajā Ezerlūku pilskalnā senos laikos esot stāvējusi stalta senlatviešu pils. Otrpus ezeram kā zaļa skupsna vēl joprojām saredzams Zebrenes Elku kalns, kur atradusies senču dievu pielūšanas un upurēšanas vieta. Uz to no pilskalna ir vedis slepens Dievu jeb Priesteru ceļš – garš, akmenains sēklis. Pa zemūdens ceļu priesteri briesmu brīžos ir steigušies rast patvērumu Ezerlūku pils nocietinājumos. Mūsdienās šo ceļu izmantojot meža zvēri.

Zebrus ezeram ir vēl kāda savādība. Tas ziemā gauđojot. Skaņa esot ļoti stipra un baisa. To ir novērojuši zemledus makšķernieki. Ne viens vien vīrs pamatīgi satrūcīs, Zebrus Nesijas rūkšanu domājot. Izskaidrojums gan esot gaužām vienkāršs – gauđošanu izraisot plaisu veidošanās ledū. Apstiprinājumu tam var atrast arī romānā „Pie teiksmotā ezera”. „Un ezers ziemas naktīs kauca tāpat kā tagad, kad viņa ledū sals atvēra kilometriem garas plaisas. ...Šis ezera kauciens ziemas naktī, kas kā drausmīga, milzīga zvēra balss atbalsojās apkārtējos mežainos kalnos un bija dzirdams vēl tālu aiz tiem, likās senajiem latvjiem kā bargs mūžības sauciens, atgādinādams turēties dzīves briesmās pie dieviem un dzimtās zemes svētajām vietām.”

Bet citādi Zebrus ezers, kuru pašlaik apsaimnieko „Latvijas valsts meži” ir draudzīgs un dāsns pret makšķerniekiem un ceļotājiem, piedāvājot patīkamu atpūtu tā krastos.

Piemineklis "Brīvība - tautas dzīvība" / Valda Rūrāne /Zemgale, Viesītes novads

1935. gada 11. augustā atklātais Viesītes Brīvības piemineklis atrodas Viesītē, Vales kalniņā, Brīvības ielas galā. Pieminekli darinājusi E.Kuraua firma pēc tēlnieka V.Treija meta. Priekšpusē iekalts uzraksts: "BRĪVĪBA - TAUTAS DZĪVĪBA, otrā pusē: "ŠEIT 1919.GADA 14.OKTOBRĪ LATVJU PARTIZĀNI GUVA UZVARU". Uzraksta turpinājums: PĀR VĀCIEŠIEM izkalts vācu okupācijas laikā. 2. pasaules kara laikā pieminekļa priekšā apbedīja kritušos sarkanarmiešus, bet drīz pēc kara Brīvības piemineklim priekšā uzcēla tiem veltītu Brāļu kapu pieminekli. Tagad tas pārvietots sāņus.

„Latvijas Légendu Mājas karte” top pateicoties ūsta krējuma saldējumu sērijas Latvijas Légendas saldējumiem „Mājas” ar dzērveņu - rupjmaizes kārtojuma, āboltkūkas – kanēla un konfektes „Gotiņa” garšām, kuru receptūrā nemtas vērā latviešu iecienītās garšas un tradīcijas.

Plašākai informācijai:

„Latvijas Légendu Mājas karte” projekta vadītāja

Signe Znotiņa:

T. 22016161; 67350501

legenda@latvijaslegendas.lv